

Avrupa Birliği Bülteni

Sayı:7

Ekim 2003

Hazırlayan: Aysun Dinler

İÇİNDEKİLER

- 1- [AB-TÜRKİYE SON DAKİKA](#)
 - 1.1 [İlerleme Raporu](#)
 - 1.2 [YASADER Kuruldu](#)
 - 1.3 [AB Terimler Sözlüğü Hazırlandı](#)
- 2- [AB'DEN ÖNEMLİ BAŞLIKLAR](#)
 - 2.1 [Hükümetlerarası Konferansın Sonuçları](#)
 - 2.2 [AB Ambalaj Standartları](#)
 - 2.3 [AB ve Genç Nesil](#)
- 3- [AB – KIBRIS SON DAKİKA](#)
 - 3.1 [Kıbrıslı Türklere AB Yolu](#)
- 4- [FAYDALI BİLGİLER](#)
 - Aday Ülkeler
 - [Letonya](#)
 - [Romanya](#)

[Sayfa Başı](#)

1. AB-TÜRKİYE SON DAKİKA

1.1. İlerleme Raporu

AB Komisyonu, 2003 İlerleme Raporu'nun açıklanmasından önce Hükümeti bilgilendirmiştir. Raporda hükümetin AB reformlarını gerçekleştirme konusunda çok kararlı olduğunun gözlemlendiği belirtilmiş, ancak kabul edilen uyum yasalarının başarılı bulunmasına rağmen bunların uygulanmasında yaşanan aksaklıklara dikkat çekilmiştir.

05 Kasım 2003 tarihinde yayınlanan 2003 İlerleme Raporu'na göre:

1-AB uyum yasalarının uygulanmasına yönelik olarak ilgili reformların uygulanması yavaş ve düzensizdir.

2-Kıbrıs sorununa çözüm getirilmesi gerekmektedir. Kıbrıs'ın bileşmiş bir şekilde 01Mayıs 2004 yılında birliğe katılması arzu edilmektedir. Kıbrıs'ın üyeliği Türkiye'nin AB'ye katılımı konusunda önemli bir yer teşkil etmektedir.

3-Son verilen kararlara göre MGK'nın bir danışma kurulu haline getirilmesine rağmen siyasetteki ağırlığı halen devam etmektedir. MGK Genel Sekreterliğinin yapısının değişikliğine ilişkin yönetmeliğin çıkarılması gerekmektedir.

4-Askerin ülke yönetimine etkisi çok fazladır. Halen YÖK ile RTÜK'te askeri üye bulunmaktadır.

5-Diğer yandan savunma harcamalarında yeterli şeffaflık sağlanamamaktadır.

6-Yapılan kanun değişikliklerine karşın işkence ile mücadelede bir gelişme yaşanmamıştır.

7-Ana dilde eğitim kısıtlanmaktadır. Okullarda anadil dışında diğer dillerde eğitim yapılması için Millî Eğitim Bakanlığı'nın gerekli yönetmeliği çıkarması gerekmektedir.

8-İfade özgürlüğü yetersiz, insan hakları hükümleri eksiktir. Türk hukuk sisteminin hızlı işlemesine ilişkin yönetmeliğin çıkarılması gerekmektedir.

9-Suyun, havanın ve çevrenin kalitesi ve kirliliği konusunda çok sınırlı ilerlemeler olmuştur. Buna ilişkin olarak Kyoto Anlaşması imzalanmalıdır.

Bunların yanında raporda ekonomik kriterlerden de bahsedilmiştir. Buna göre:

1-IMF programına sadık kalınmasının iyi sonuçlar getirecektir.

2-Reel faiz oranları yüksektir ve bunlar yatırımları engellemektedir.

3-İşsizlik artmaktadır. Bunun önlenmesi yoluna gidilmelidir.

4-Tüketici hakları konusunda mevcut yasal boşlukların doldurulması gerekmektedir.

5-Telekomünikasyon alanında AB müktesebatına uyumun gerektirdiği şekilde değişiklikler yapılmalıdır. Buna göre ulusal roaming sorunu çözülmesi, yetersiz ve hatta kalitesiz posta hizmetleri iyileştirilmesi, internet ve cep telefonu kullanıcılarının sayısını arttıracak yenilikler uygulamaya geçirilmeli, özelleştirme ve liberalleşme gerçekleştirilmelidir.

6-Yolsuzluklarla mücadele yolu ile yabancı yatırımcının Türkiye'nin siyasi ve ekonomik yapısına güven duyması sağlanmalıdır. Rüşvetle mücadele edilmelidir.

[Sayfa Başı](#)

1.2. YASADER Kuruldu

Avrupa Birliği'ne üyelik sürecinde yasama organının yapı ve işleyişinin, AB üyesi ülkelerin standartlarına kavuşturulmasının öneminden yola çıkarak AB üyesi ülkeler ile aday ülkelerin

parlamentoları arasında yasama alanında kurumsal bir diyalog ortamı kurma amacıyla Yasama Derneği (YASADER) kurulmuştur.

Yasama Derneği'nin geçici başkanlığını TBMM Kanunlar ve Kararlar Müdürü İbrahim ARAÇ üstlenmiştir. Derneğin kurucularını ise Meclis'te görevli yasama uzmanları oluşturmaktadır.

Burada yukarıda da belirtildiği gibi AB üyesi ve aday ülkelerin parlamentoları arasında yasama alanında kurumsal işbirliğini amaçlayan Avrupa Yasama Birliği'ne (European Assosiation of Legislation- EAL) gerekli işlemlerin yapılmasını takiben en kısa zamanda üye olunacağı belirtilmiştir.

Daha fazla bilgi almak için YASADER internet adresi: www.yasader.org

[Sayfa Başı](#)

1.3. AB Terimler Sözlüğü Hazırlandı

AB mevzuatının Türkçe'ye çevrilmesi hususunda daha önce yayımlanan yazıların taranması ve ayrıca konunun uzmanı kişilerin görüşlerinin de değerlendirilmesi suretiyle AB Terimler Sözlüğü hazırlanmıştır. Sözlükte 2600 terim yer almaktadır. Sözlüğe ulaşmak için:www.abgs.gov.tr

[Sayfa Başı](#)

2. AB'DEN ÖNEMLİ BAŞLIKLAR

2.1. Hükümetlerarası Konferansın Sonuçları

04 Ekim'de Roma'da başlayan Hükümetlerarası Konferans'a AB üyesi 15 ülke ile 10 yeni ülkenin yanında Türkiye, Bulgaristan ve Romanya da gözlemci olarak katılmışlardır.

Yeni Avrupa Anayasası'nın ele alındığı konferansta en çok tartışma yaratan konularının AB Komisyonu'nun genişlemeden sonraki yapısı, Avrupa Parlamentosu'nun gelecekteki oluşumu, başkanlık sistemi, AB'nin gelecekteki karar mekanizması, oy hakkı, komiser sayısı, dönem başkanlığı, savunma ve dine atıf olduğu konferanstan önce belirtilmiştir.

Konferans sonunda birliğin 15 üyesinin devlet ve hükümet başkanlarının anayasa taslağına ilişkin temel sorunlarda anlaşma sağlayamadıkları gözlemlenmiştir.

Diğer yandan konferans sonunda yayınlanan Roma Deklarasyonu'nda konferansa ilişkin yapılan çeşitli açıklamalar özellikle 4 başlıkta toplanmıştır:

1-Genişleme AB için bir kazanım niteliğindedir.

2-Birliğin uluslar arası rolünün daha etkin kılmak için Avrupa'nın entegrasyon süreci kıta açısından bir araç niteliğindedir.

3-Şu anki AB Anayasa taslağı iyi bir temel niteliğindedir. Anayasal anlaşma Avrupalı liderler tarafından şu şekilde belirtilmiştir:

"Anayasal anlaşmanın Avrupa'yı daha uyumlu, daha şeffaf ve demokratik, daha etkin bir hale getirmeyi ve vatandaşlarını yakınlaştırmayı amaçlayan sürecin önemli bir adımını teşkil ettiğini, çok taraflı uluslararası teşkilatlarla işbirliği halinde evrensel değerleri yüceltme iradesinden ilham aldığını, güçlü ve dengeli bir transatlantik ilişkiyi teyit ettiğini kaydederiz."

4-Anayasal müzakerelerin Haziran 2004'ten önce hazırlanmasının mümkün olmadığı belirtilmiştir.

[Sayfa Başı](#)

2.2. AB Ambalaj Standartları

AB'nin son dönemde ambalajlara getirdiği standartların Türkiye'deki bazı alışkanlıklarında değişimler yaratacağı belirlenmiştir.

Bu standartlara göre 2,5 litrelik ambalaj yasaklanmıştır. Ülkemizde miktar olarak fazla ama fiyat yönünden ucuz olması sebebiyle özellikle kalabalık aileler tarafından tercih edilen 2,5 litrelik ürünlere getirilecek olan yasaklama ile ülkedeki tüketim özelliklerinin değişeceği ve hatta tüketimde bir azalma meydana geleceği beklenmektedir. Diğer yandan çok fazla üretilen ve satışlarda da artışın özellikle Ramazan ayında olduğumuz bu dönemlerde daha da fazla olduğu gözlemlenen bu boy malların üretilmemesi durumunun doğrudan doğruya üretici firmaları da olumsuz olarak etkileyeceği belirtilmiştir.

[Sayfa Başı](#)

2.3. AB ve Genç Nesil

Artık Avrupa Komisyonu'nun gençlik programlarıyla ilgili olarak istenilen her türlü bilgiye artık internet aracılığı ile ulaşmak da mümkün kılınmıştır. Bunun için

http://europa.eu.int/comm/youth/youthweekindex_en.html adresinden her türlü bilgiyi elde etmek kolaylaştırılmıştır.

Bir başka haber ise geçen ayki bültenimizde de adından bahsettiğimiz Ulusal Ajans ile ilgilidir. Ulusal Ajans ile Sokrates- Erasmus Konseyi tarafından meydana getirilen "Öğrenci Değişimi ve Katılımı" programı kapsamında, Ege Üniversitesi'nden bir grup öğrenci Portekiz Polo Üniversitesi'ne gönderilmeleridir.

Ulusal Ajans ile ilgili bilgi almak için geçen ayki bültenimizi inceleyebilirsiniz.

Kaynak: www.abhaber.com

[Sayfa Başı](#)

3. AB – KIBRIS SON DAKİKA

3.1. Kıbrıslı Türklere AB Yolu

Bilindiği gibi 1 Mayıs 2004 yılında AB üyesi olacak ülkelerden birisi de Kıbrıs Rum Kesimi olacaktır. Görülen odur ki Kıbrıs'ın üyeliğinin başlamasını takiben Kıbrıslı Türkler için de şartların değişmesi beklenmektedir. Kıbrıs Rum Yönetimi'nin aldığı bir karara göre Anadolu göçmeni olmayan ve Kıbrıs asıllı olduğunu kanıtlayan herkes Kıbrıs pasaportu alabilecektir. Şimdiden 50 binin üzerinde Türkün başvurduğu ve bunların çoğunun pasaportlarını aldıkları belirtilmiştir.

Bunu müteakip 01 Mayıs 2004 itibarıyla bu pasaportlara sahip Kıbrıs Türkleri de artık AB vatandaşı olarak kabul görecektir.

Böyle bir konuda kanunen Türkiye'nin müdahale hakkı olmasa bile çeşitli şekillerde bu uygulamanın kabul görmediğinin gösterileceği beklenmektedir. Geçtiğimiz aylarda Kıbrıslı vatandaşların Türkiye'yi başka bir Avrupa bir ülkesine gitmek için terk ederken gösterdikleri pasaportların geri çevrilmesi bunlardan birisi sayılabilir.

[Sayfa Başı](#)

4. FAYDALI BİLGİLER

Bültenimizin bu ayki faydalı bilgiler köşesinde Avrupa Birliği'ne aday ülkelerden Letonya ve Romanya ile ilgili bazı önemli bilgiler bulacaksınız:

LETONYA

Nüfus	2.4 milyon
GSMH	7.4 milyar\$
Kişi başına GSMH	3092\$
İşsizlik Oranı	% 14.5
AB'ye İhracat Oranı	%69

27 Ekim 1995 tarihinde yaptığı başvuru ile başlayan AB adaylık süreci diğer ülkelere daha yavaş ilerlemiştir. Bu süreç içerisinde özellikle AB ile Dünya Bankası tarafından özelleştirme konusunda geç kalındığına dair eleştirilere maruz kalmasının yanında, ülkenin sigara ve uyuşturucu kaçakçılığında önemli bir geçiş yolu haline gelmesine rağmen, gerçekleştirilen reformlar sonucunda 1997 yılında Komisyon görüşünde gerekli siyasi kriterleri yerine getirdiğine karar verilmiştir. 1 Mayıs 2004 yılında birliğin bir üyesi olması uygun görülmüştür.

Gene de ülkede yargı sistemindeki eksikliklerin ancak bir kısmının ele alınabildiği gözlemlenmiştir. Yargının yapısının modernize edilmesi gerekmektedir. Ülkede büyük sorun yaratan yolsuzluklara ilişkin olarak kurumsal yapılanma güçlendirilmiş ve kamuoyunun farkındalığı ve sivil toplumun katılımı arttırılmıştır. Nüfusunun yaklaşık %40'ı Rus azınlıklardan meydana gelen ülkede entegrasyon süreci içerisinde vatandaş olmayanların Letonya toplumuna entegrasyonu teşvik edilmektedir. Bu konuda yeterli fonun ayrılması gerekmektedir.

Ülkede yapılan son oylama da Letonya halkının % 68.5'inin "AB'ye Evet" cevabı verdiği belirlenmiştir.

[Sayfa Başı](#)

ROMANYA

Nüfus	22.6 milyon
GSMH	52.5 milyar\$
Kişi başına GSMH	2323\$
İşsizlik Oranı	% 6.8
AB'ye İhracat Oranı	% 64

22 Haziran 1995 yılında AB üyeliği için başvuran Romanya birliğe aday olan ikinci büyük ve en yoksul ülkelerden birisidir. Uzun zamandır ihtiyaç duyulan reformların gerçekleştirilmesi sonucu Topluluk Müktesebatının 27 alanında müzakereleri tamamlamıştır.

2002 Komisyon Düzenli Raporu'nda siyasi kriterler konusunda önemli yer tutan idari reform konusuna yönelik temel idari programın oluşturulması ve uygulamaya konması önemli bir gelişme olarak kaydedilmiştir. Polis ile askeri güç birbirinden ayrılmıştır. Diğer yandan ülkedeki karar verme ve yasama süreçlerinde iyileştirmeye gidilmesi beklenmektedir. Sınırlı mali kaynaklar sebebiyle yargı sistemi üzerindeki baskının azaltılması gerekmektedir. Diğer kötü gidişat ise cezaevlerinin durumunda yaşanmaktadır.

Daha önceleri birlik tarafından önemli sorunlar arasında gösterilen, devlet bakımevlerinde yaşayan terk edilmiş çocuklara ilişkin olarak gerçekleştirilen çalışmalar sonuç vermiş, bu çocukların korunmasında önemli ilerlemeler sağlanmıştır.

[Sayfa Başı](#)